

ความเท่าเทียมทางเพศและการจัดการภัยพิบัติ

กรณีศึกษาการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความเป็นมา

เอกสาร “การลดความเสี่ยงภัยพิบัติและการปรับตัวของชุมชนในประเทศไทย” เป็นส่วนหนึ่งของการบันทึกและจัดทำกรณีศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติของชุมชน ภายใต้โครงการ “การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐระดับชาติและอาเซียน และภาคประชาสังคมในการสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนงาน AADMER –โครงการ AADMER”¹ ดำเนินงานโดย คณะทำงานเอพีจี AADMER (APG)² มีองค์การเฮล์พเอจ อินเตอร์เนชั่นแนล (HelpAge International) เป็นองค์กรประสานงานหลักในประเทศไทย โดยร่วมมือกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการจัดการภัยพิบัติ รวมทั้งองค์กรสมาชิก APG ในประเทศไทย โครงการฯ ได้รับการสนับสนุนจากเงินช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการคุ้มครองพลเรือน (ECHO) เอกสารเน้นประเด็นความร่วมมือจากหลายภาคส่วน การมีส่วนร่วมและการตอบสนองความต้องการจำเป็นของกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ เด็ก ผู้พิการ และสตรี กรณีศึกษานี้ใช้ข้อมูลจากรายงาน “หลักฐานการเปลี่ยนแปลงด้านความเสมอภาคทางเพศและการจัดการภัยพิบัติในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประเทศไทย” มูลนิธิรักษ์ไทย และข้อมูลที่เก็บเพิ่มเติมบางส่วน มูลนิธิฯ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติของโครงการ AADMER ในประเทศไทย

1) AADMER – ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบสนองการฉุดฉุดเงินริเริ่มขึ้นเมื่อปี 2547 หลังจากเหตุการณ์สึนามิในมหาสมุทรอินเดีย ความตกลงดังกล่าวนี้ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกเมื่อปี 2548 และมีผลผูกพันทางกฎหมายเมื่อบังคับใช้ในวันที่ 24 ธันวาคม 2552 หลังการให้สัตยาบันของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ซึ่งทำให้ความตกลงอาเซียนฯ เป็นเครื่องมือที่มีผลผูกพันทางกฎหมายฉบับแรกของโลกที่อยู่ภายใต้กรอบการดำเนินงานเอชียวโกะ โครงการ AADMER ดำเนินงานทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับประเทศ โดยในระดับประเทศมี เขมร อินโดนีเซีย ลาว พม่า ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม

2) เอพีจี คือ คณะทำงานร่วม (consortium) ขององค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศ 7 องค์กร ได้แก่ ChildFund International, HelpAge International, Mercy Malaysia, Oxfam, Plan International, Save the Children และ World Vision โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างกลไกการทำงานระหว่างภาคประชาสังคมกับอาเซียนในการพัฒนาประเทศและการจัดการภัยพิบัติ

จัดพิมพ์: องค์การเฮล์พเอจ อินเตอร์เนชั่นแนล (HelpAge International) ปีที่จัดพิมพ์: ตุลาคม 2556

ที่อยู่: 6 ซอย 17 ถนนนิมมานเหมินท์, ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200, โทรศัพท์: 053 225-440 โทรสาร: 053 225-441, hai@helpageasia.org, www.helpage.org

ความเท่าเทียมทางเพศและการจัดการภัยพิบัติ

บทนำ

จากเหตุการณ์น้ำท่วมทั่วประเทศไทยในปี 2554 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 80 กิโลเมตร ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ราบลุ่มริมแม่น้ำเจ้าพระยาและมีชื่อเสียงในเรื่องของการปลูกข้าว ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีหลายอำเภอรวมทั้งอำเภอเมืองที่ถูกน้ำท่วมนาน 3-4 เดือน หลายพื้นที่มีระดับน้ำสูงถึง 3 เมตร

นับตั้งแต่ช่วงเกิดภัยพิบัติมูลนิธิริักซ์ไทยได้เข้ามาตั้งสำนักงานภาคสนามขึ้นเป็นการชั่วคราวที่อยุธยา โดยได้เริ่มแจกถุงยังชีพฉุกเฉิน สนับสนุนด้านอาหารและโภชนาการแก่ผู้อพยพที่ศูนย์พักพิงในช่วงระยะฟื้นฟูภายหลังน้ำลด มูลนิธิริักซ์ไทยได้ริเริ่มกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมสำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบด้านอาชีพจากภาวะน้ำท่วม และสุดท้ายในระยะภายหลังการฟื้นฟู มูลนิธิริักซ์ไทยได้เริ่มกิจกรรมป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัย (กิจกรรมลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ - Disaster Risk Reduction- DRR) ในชุมชนที่ประสบภัย โดยในการดำเนินโครงการทั้งหมดนี้มุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนให้กลุ่มเปราะบางที่มีความต้องการพิเศษ

เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม อีกทั้งยังมุ่งเน้นในเรื่องของความเท่าเทียมทางเพศและการพัฒนาผู้นำท้องถิ่นที่เป็นหญิงด้วย โดยทำงานในพื้นที่ 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง (อำเภอพระนครศรีอยุธยา) อำเภอมหาราช และอำเภอบางบาล

กลุ่มเปราะบางในภัยพิบัติ

งานของมูลนิธิริักซ์ไทยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มุ่งเน้นไปที่การให้ความรู้ เพื่อนำไปสู่การทำความเข้าใจต่อสถานการณ์ของกลุ่มเปราะบาง ซึ่งสมาชิกในชุมชนต่างก็เห็นพ้องต้องกันว่าบุคคลกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ฟื้นตัวจากภาวะน้ำท่วมได้ยากที่สุด ขณะเดียวกันก็เป็นกลุ่มที่มีความเปราะบางที่สุดในขณะเกิดภัยพิบัติด้วย กลุ่มเปราะบางที่กล่าวถึงนี้ได้แก่ ผู้พิการ ผู้สูงอายุ หญิงมีครรภ์ เด็ก และบุคคลซึ่งมีฐานะยากจนที่อยู่ในกลุ่มนี้

กลุ่มผู้พิการ คือกลุ่มที่ต้องเผชิญกับภาวะยากลำบากเมื่อจะต้องเคลื่อนย้ายพวกเขาไปยังพื้นที่ปลอดภัย และเป็นกลุ่มที่ไม่สามารถเข้าร่วมในกิจกรรมสร้างรายได้เนื่องด้วยข้อจำกัดทางด้านร่างกาย ส่วน**ผู้สูงอายุ** เป็นกลุ่มที่ไม่ต้องการที่จะ

ทิ้งบ้านไปไหน หลายคนไม่สามารถทำงานได้ต้องอยู่ในความดูแลของคนอื่น ซึ่งหมายความว่าผู้สูงอายุเหล่านี้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมฟื้นฟูได้ตลอดเวลา กลุ่ม**ผู้หญิง**คือกลุ่มที่ต้องรับภาระค่อนข้างมาก (ทำงาน ดูแลบ้าน ลูก และผู้สูงอายุ) ทำให้มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมฟื้นฟูน้อย ขณะที่**เด็ก**นั้นแม้จะมีความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรม แต่ยังไม่อยู่ในวัยที่จะเข้าร่วมกิจกรรมสร้างรายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กยังต้องไปโรงเรียน นอกจากนี้บุคคลกลุ่มนี้ยังมีลักษณะร่วมกันในแง่ของสถานะทางเศรษฐกิจที่ยากจน ซึ่งทำให้ยากต่อการฟื้นฟูยิ่งขึ้นไปอีก ส่วนใหญ่เป็นเพราะพวกเขาไม่มีทรัพย์สินทางการเงินจำกัดไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายหรือนำไปลงทุนเริ่มกิจการใหม่ ในหลายๆ กรณียังต้องกู้หนี้ยืมสินเพื่อซื้ออาหารและสิ่งของจำเป็นอื่นๆ ในช่วงน้ำท่วมด้วย

จากการสำรวจตำบลต่างๆ ในอยุธยา พบว่าสถานะระหว่างผู้ชายและผู้หญิงในชุมชนไม่เท่าเทียมกันอย่างเห็นได้ชัด และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเปราะบางขาดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่าสามีกับภรรยา มีภาระหน้าที่

ความรับผิดชอบที่ไม่สมดุลกัน โดยผู้ชายมักมีหน้าที่ในการหาเงินเพียงอย่างเดียว ในขณะที่ผู้หญิงถูกคาดหวังให้ดูแลสามี ลูก ผู้สูงอายุ ดูแลบ้านช่อง และหารายได้เพิ่มเติมด้วย มูลนิธิรักษ์ไทยได้เผยแพร่ผลสำรวจครั้งนี้ออกไปในวงกว้างในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการสร้างความเข้าใจให้ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่รัฐบาล หลังจากนั้นผู้นำและเจ้าหน้าที่ทั้งหลายจึงยอมรับผู้หญิงและกลุ่มเปราะบางอื่นๆ ว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่า และเปิดโอกาสให้พวกเขามีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนากิจกรรมบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติในชุมชนด้วย การมีส่วนร่วมของกลุ่มเปราะบางในด้านนี้นับเป็นก้าวที่สำคัญที่สร้างความมั่นใจว่าจะมีการหยิบยกความคิดเห็นและความต้องการของคนกลุ่มนี้มาพิจารณา เป็นการสร้างความตระหนักในชุมชนและสร้างการยอมรับคนทุกกลุ่มเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเอื้อให้การวางแผนมีประสิทธิภาพ และได้รับความช่วยเหลือตามที่ต้องการเมื่อชุมชนฟื้นตัวกลับมาดังเดิม

เสริมพลังผู้หญิงให้เป็นส่วนหนึ่งของแผนฟื้นฟูน้ำท่วม

ผู้ประสบภัยน้ำท่วมให้ความเห็นว่าหลังจากหลายเดือนของการฟื้นฟูพวกเขาก็ยังรู้สึกว่กลับคืนสู่

สภาพปกติได้เพียงร้อยละ 90 เหตุผลที่พบมากที่สุดที่ทำให้การฟื้นตัวไม่เต็มที่ ได้แก่

- โรงงานในพื้นที่ย้ายโรงงานไปตั้งที่จังหวัดอื่น และลดยแพคนงานเป็นการถาวร
- ปัญหาทางการเงินในครัวเรือนซึ่งเกิดขึ้นก่อนน้ำท่วมทำให้ครอบครัวไม่สามารถฟื้นตัวได้สมบูรณ์
- ในทางจิตวิทยา คนจำนวนมากกลัวว่าจะเกิดภัยพิบัติขึ้นในชุมชนอีก
- ครอบครัวที่ยากจนที่สุดไม่สามารถชดใช้หนี้ที่เกิดขึ้นในช่วงน้ำท่วมได้

จากผลสำรวจดังกล่าว มูลนิธิรักษ์ไทยจึงตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมและจัดฝึกอาชีพขึ้น โดยจัดฝึกอบรมอาชีพสำหรับกลุ่มผู้หญิง เมื่อสิ้นสุดการอบรม ผู้หญิงจะได้สิทธิกู้เงินกองทุนฯ ไปลงทุน

ประกอบอาชีพ กิจกรรมที่ประสบความสำเร็จที่สุดคือกิจกรรมที่สมาชิกของกลุ่มนำเงินกู้มารวมกันแล้ว ประกอบกิจการด้วยกัน ความสำเร็จของโครงการดูเหมือนจะขึ้นอยู่กับกิจการ/อาชีพที่เลือกทำ บางกลุ่มอาจจะมีปัญหาเรื่องการตลาด หรือการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เช่น กลุ่มที่ทำลูกประคบสมุนไพร ขณะที่บางกลุ่มประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีเช่นกลุ่มที่ทำขนมเค้ก ผู้หญิงบางคนนำเงินกู้ไปใช้ลงทุนในกิจการที่เคยทำก่อนหน้าน้ำท่วม แม้ว่าจะเข้าร่วมรับการฝึกอบรมอาชีพด้านอื่นกับโครงการ แม้กระนั้นโครงการก็ประสบความสำเร็จด้วยดี โดยผู้หญิงเกือบทั้งหมดที่กู้ยืมเงินกองทุนสามารถชำระเงินคืนได้ทันตามเวลาที่กำหนด ผู้ได้รับประโยชน์ทั้งหมดนี้คงไม่สามารถสร้างรายได้ในช่วงหลังน้ำท่วมได้หากไม่มีการฝึกอาชีพและกองทุนหมุนเวียนฯ

การจัดการอุทกภัย

แผนงานส่วนหนึ่งของมูลนิธิ ในระยะหลังฟื้นฟู คือ การสร้างความมั่นใจว่าชุมชนเหล่านี้จะมีความพร้อมมากขึ้นในการรับมือกับน้ำท่วมหรือภัยพิบัติอื่นๆ ในอนาคต แนวทางการทำงานคือการสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (ชุมชน กลุ่มเปราะบาง เจ้าหน้าที่รัฐบาล องค์กรพัฒนาเอกชน

นักวิชาการ และภาคเอกชน) ได้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดทั้งกระบวนการ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ดังนั้นในการฝึกอบรมการจัดการภัยพิบัติ จึงเน้นการสร้างความมั่นใจให้ผู้หญิง หลังการฝึกอบรม ผู้หญิงหลายคนกล้าที่จะออกมาแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะสำหรับแผนการจัดการภัยพิบัติ การฝึกอบรมการจัดการภัยพิบัติทำให้ชุมชนจัดทำแผนการรับมือกับภัยพิบัติและเตรียมความพร้อมคนในชุมชนโดยกำหนดบทบาทและให้เครื่องมือในการจัดการน้ำท่วมในอนาคตด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังได้ให้ความรู้ในการเตรียมตัวเมื่อเกิดน้ำท่วม เช่น ทำกล่องบรรจุสิ่งของที่จำเป็นต้องใช้ยามฉุกเฉิน เทคนิคในการดูแลตัวเองและผู้อื่น และจัดทำแผนที่ชุมชนที่ระบุตำแหน่งกลุ่มเปราะบางที่ต้องอพยพก่อน

การเปลี่ยนแปลงในทางบวก

ก่อนหน้าที่จะเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมชาวบ้านจำนวนมากรู้ว่าหมู่บ้านมีแผนรับมือกับน้ำท่วมอยู่ แต่ไม่รู้ว่าในแผนมีอะไรบ้าง และไม่รู้ว่าตัวเองมีบทบาทอย่างไรในการปกป้องครัวเรือนของตน และช่วยเหลือผู้อื่น ชาวบ้านในอำเภอมหาสาร (ตำบลกะตุ่ม) อำเภอบางบาล (ตำบลบางหลวง) อำเภอพระนครศรีอยุธยา (ตำบลลุมพลี) จึงได้กลับไปทบทวนดูแผนนั้นใหม่และได้เพิ่มประเด็นเรื่องกลุ่มเปราะบางเข้าไปในแผน ตอนนี้สมาชิกชุมชนจึงมีความรู้เกี่ยวกับแผน อีกทั้งแผนของชุมชนก็มีความละเอียดมากขึ้น เช่น สถานที่ที่จะอพยพไปอยู่ซึ่งสูงกว่าระดับน้ำท่วม คำแนะนำสำหรับครอบครัวในการเตรียมชุดอุปกรณ์ฉุกเฉิน และแผนที่ชุมชนซึ่งเน้นกลุ่มเปราะบางที่ต้องช่วยอพยพก่อน

การฝึกอบรมการจัดการภัยพิบัตินั้น มูลนิธิฯ ได้ผนวกกลุ่มเปราะบางเข้ามาอยู่ในแผนของชุมชน และในกิจกรรมลดผลกระทบจากภัยพิบัติของชุมชนด้วย ก่อนหน้านี้อีกกลุ่มที่มีความเปราะบางที่สุดไม่เคยมีโอกาสได้เข้าร่วมในการจัดทำแผน การเข้าร่วมของคนกลุ่มนี้ไม่เพียงแต่สร้างความตระหนักว่าพวกเขาจะปกป้องตนเองได้อย่างไร แต่ยังทำให้ชุมชนรู้ว่าควรช่วยอพยพพวกเขาออกก่อนด้วย ในกิจกรรม

บรรเทาผลกระทบจากภัย กลุ่มเปราะบางที่ได้เข้าร่วมในการวางแผนสามารถบอกความต้องการของตนเองได้ว่า อยากได้ศูนย์พักพิงที่มีลักษณะเป็นอาคารที่สามารถเข้าถึงได้สะดวก ง่ายยังชีพที่มีอาหารที่เหมาะสมและมีคุณค่าทางโภชนาการ เสื้อชูชีพประจำบ้านสำหรับผู้เปราะบางที่สุด การจัดทำแผนซึ่งประกอบด้วยคนหลายกลุ่มนี้ส่งผลในทางสร้างความตระหนักให้คนทั้งชุมชน และชุมชนก็รู้สึกมีความพร้อมมากขึ้นและมีความมั่นใจที่จะจัดการกับสถานการณ์น้ำท่วมหรือภัยพิบัติอื่นที่จะเกิดในอนาคต

ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรม ชาวบ้านที่เป็นกลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็นออกมาในทางบวกหมด มูลนิธิฯ สามารถสร้างความไว้วางใจกับชุมชนได้ในระดับหนึ่ง ชาวบ้านเห็นว่ามูลนิธิฯ ไม่ได้เข้ามาเพื่อหาชื่อเสียง แต่เข้ามาช่วยชุมชนเป้าหมายจริงๆ

สมาชิกชุมชนยังแสดงความชื่นชมที่มูลนิธิรักษ์ไทยยังคงทำงานในชุมชนอย่างต่อเนื่องภายหลังจากน้ำลดเพื่อช่วยในการฟื้นฟูและการพัฒนาที่ยั่งยืน นายชะลอ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 ตำบลลุมพฐ์ กล่าวว่า “รักษ์ไทยไม่ได้มาหาซื้อเสียง แต่มาช่วยคนด้อยโอกาส”

สิ่งท้าทายและบทเรียน

ในการทำงานกับชุมชนมีสิ่งท้าทายมากมาย ไม่ว่าจะเป็น การสร้างความไว้วางใจ การพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชน การทำให้ชาวบ้านเข้าใจหลักการช่วยเหลือผู้ที่เปราะบางที่สุดขณะเดียวกันก็ต้องแสดงให้เห็นว่ามีการทำงานอย่างไรบ้างด้วย รวมทั้งการประสานความร่วมมือให้ผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่ายเข้ามาทำงานร่วมกันในกิจกรรมของชุมชน

ขณะที่มูลนิธิเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่ายในการฟื้นฟูและการวางแผน การดึงผู้หญิงให้เข้าร่วมจะเป็นเรื่องยากที่สุด จากข้อเท็จจริงที่ว่าผู้หญิงไม่กี่คนที่จะมีเวลาพอมาเข้าร่วมการอบรมและการทำกิจกรรมต่างๆ มูลนิธิจึงได้เรียนรู้ที่จะลดเวลากิจกรรมลงเพื่อให้ผู้หญิงได้เข้าร่วมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ประเด็นท้าทายอีกประเด็นหนึ่ง คือเรื่องของวัฒนธรรมมุสลิมในชุมชนเป้าหมายหลายแห่ง ที่

ผู้หญิงมีบทบาทเป็นแม่บ้าน อยู่กับบ้านดูแลลูกเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การที่สามีต้องออกจากหมู่บ้านไปทำงานโรงงาน ทำให้ ผู้หญิงได้เข้ามามีบทบาททำงานในตำแหน่งกรรมการและผู้นำชุมชนมากขึ้น ทำให้ทัศนคติของชุมชนที่มีต่อผู้หญิงเปลี่ยนไปเช่นกัน อย่างที่ผู้นำหมู่บ้านชายคนหนึ่งบอกว่า “ผู้หญิงเป็นผู้นำที่สนใจในรายละเอียดมากกว่า เราควรให้เกียรติว่าผู้หญิงก็มีความสำคัญ” มูลนิธิ รักษ์ไทย ยังจะส่งเสริมความเชื่อมั่นในตัวเองของผู้หญิงต่อไป รวมถึงสนับสนุนและเสริมสร้างทักษะให้ผู้หญิงก้าวมาเป็นผู้นำ

ในงานด้านการสนับสนุนกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืม พบว่าการอบรมกิจกรรมฝึกอาชีพที่หลากหลายให้ผู้หญิงเป็นสิ่งที่ท้าทาย อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการฝึกอาชีพแล้วผู้หญิงก็ยังกลับไปประกอบอาชีพเดิมของตนเองก่อนน้ำท่วม บทเรียนที่ได้รับก็คือ ในการเริ่มประกอบอาชีพเสริมใหม่ ๆ ผู้หญิงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในเรื่องของความต้องการผลผลิตด้วย ดังนั้น ถ้ายังไม่มีบริการหรือผลิตภัณฑ์นั้นๆ ในตลาด ก็เป็นโอกาสที่ดีที่จะผลิตสินค้าขึ้นมาเพื่อสนองตอบความต้องการ อีกบทเรียนหนึ่งก็คือ ผู้หญิงสามารถเอาเงินกู้ไปใช้ให้ได้ผลออกเงยขึ้นมาได้เมื่อทำกิจการร่วมกัน ดังนั้น กิจการผลิตเค้กกล้วยหอมจึงประสบความสำเร็จมากเนื่องมาจากขนาดของกิจการ และสามารถตอบสนองความต้องการที่มีอยู่ในชุมชนนั้นๆ

เรื่องราวที่น่าสนใจของคนในชุมชน

อารุณี วงศ์หาญ แกนนำชุมชนหญิงด้านแพศ ภาวะและการจัดการภัยพิบัติ

อารุณีเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 3 ตำบลลุมพฐ์ เป็นแกนนำหญิงของมูลนิธิรักษ์ไทย ที่ได้รับการอบรมเรื่องบทบาทหญิงชายและการจัดการภัยพิบัติ

ก่อนร่วมงานกับทางมูลนิธิ อารุณีได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ปภ.) ให้เป็นหัวหน้าอาสาสมัครจัดการภัยพิบัติ เธอร่วมกิจกรรมที่จัดโดยสำนักงาน ปภ.จังหวัดหลายกิจกรรม ด้วยการสนับสนุนของมูลนิธิ เธอมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นถึงหลักการของการจัดการภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นฐาน

ปี 2555 อารุณีเป็นหนึ่งในแกนนำหญิง 32 คน ที่ได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและเสริมสร้างศักยภาพอย่างต่อเนื่องซึ่งทำให้เธอรู้จักการจัดการ

ความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นฐาน ที่สำคัญพอๆกันก็คือเธอถูกสอนให้ใช้มุมมองบทบาทหญิงชายในการดำเนินงานจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติฯ

“สิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมกับรักษ์ไทย คือได้พัฒนาความสามารถในการวางแผนและการจัดการภัยอย่างเป็นระบบ ตอนนี่ดิฉันจัดลำดับความสำคัญได้แล้ว ทำให้การทำงานดีขึ้น ในแผนจะมีการจัดลำดับความสำคัญและระบุตัวผู้รับผิดชอบไว้ เพื่อช่วยให้มั่นใจว่าจะตื่นตระหนกและเหนื่อยน้อยที่สุด และมีประสิทธิผลที่สุดในการตอบโต้ภัยพิบัติที่มีความรุนแรงมาก

“การได้รับคำแนะนำประเด็นบทบาทหญิงชายก็ช่วยได้มาก ทำให้เข้าใจปัญหาที่ผู้หญิงและเด็กหญิงเผชิญ เมื่อดิฉันมองย้อนกลับไปถึงเหตุการณ์น้ำท่วมปี 2554 ก็เห็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเพศเยอะ ครั้งหนึ่งดิฉันถึงกับผงะเมื่อเจอชายคนหนึ่งกำลังถ่ายวิดีโอผู้หญิงที่กำลังอาบน้ำอยู่ในห้องน้ำกลางแจ้งของศูนย์พักพิง น่าเสียดายที่ตอนนั้นเราคิดหาวิธีป้องกันเรื่องแบบนี้ไม่ได้ ‘มุมมองทางเพศภาวะ’ ที่ได้รับการอบรมมายืนยันว่าหากเกิดน้ำท่วมคราวหน้า ดิฉันต้องเอาความรู้จากการอบรมครั้งนี้ไปใช้ในการจัดการศูนย์พักพิง จัดห้องน้ำแยกหญิงชาย

ติดตั้งส่วนแต่งตัวให้เยาวชนหญิง และมีบริเวณสำหรับแม่ที่ให้นมลูก” อรุณีกล่าว

หลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ อรุณีกลับไปตำบลลุ่มพลซึ่งเธอมีบทบาทสำคัญในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนการจัดการภัยพิบัติในระดับตำบลที่ได้ข้อเสนอแนะออกมา ความพยายามของเธอประสบความสำเร็จเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มพลนำข้อเสนอแนะของชุมชนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของแผนการจัดการภัยพิบัติของ อบต. แม้ว่าเรื่องนี้จะมีความสำคัญ แต่เธอบอกว่าการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติและการส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในการจัดการภัยพิบัติของชุมชนก็มีความสำคัญพอๆกัน “นี่คือสิ่งที่เราจะสนับสนุนกันต่อไปในชุมชนเรา”

“ดิฉันรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการช่วยเหลือผู้หญิง เด็ก และกลุ่มเปราะบางอื่นๆในพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมให้มีความปลอดภัยและพร้อมเผชิญภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยส่วนตัวแล้วดิฉันได้เรียนรู้มากมายจากการฝึกอบรมนี้ ความสามารถก็ค่อยๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งความสามารถที่เพิ่มขึ้นนี้กับโอกาสที่ได้เข้ามาในแวดวงการเมืองระดับตำบล ก็เป็นเพราะดิฉันมีบทบาทเข้มแข็งในชุมชน ต้องขอบคุณมูลนิธิรักษ์ไทย”

ผู้ประกอบการกลุ่มแม่บ้านบางหลวงโต

กลุ่มแม่บ้านในตำบลบางหลวงโตรวมตัวกันเป็นผู้ประกอบการอันเป็นผลจากโครงการช่วยเหลือด้านอาชีพของมูลนิธิรักษ์ไทย มีทั้งกิจกรรมสนับสนุนกลุ่มผู้หญิงและการฝึกอาชีพสำหรับผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม และไม่มีการจ้างทำ การรวมกลุ่มกันเป็นผู้ประกอบการนี้เริ่มโดยผู้หญิงที่ประสบภัยน้ำท่วม เมื่อปี 2555 มูลนิธิรักษ์ไทยเข้ามาที่ตำบลนี้และจัดประชุมโครงการที่ศูนย์พักพิงประจำตำบลซึ่งบรรดาผู้หญิงที่ประสบภัยหอบยกประเด็นการไม่มีการจ้างทำและรู้สึกท้อแท้จากการขาดรายได้ กลุ่มแม่บ้านบางหลวงโตจึงรวมตัวกันโดยความช่วยเหลือของมูลนิธิรักษ์ไทย จากการพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน พวกเธอตัดสินใจที่จะทวง “กระยาสารท” ชายในชุมชน

ในช่วงระหว่างการทำกระยาสารท สมาชิกกลุ่มแต่ละคนจะได้รับค่าแรงวันละ 150 บาท เงินจำนวนนี้ถือเป็นรายได้ที่ช่วยจุนเจือลูกๆและสมาชิกครอบครัวคนอื่นๆ ได้ในระยะฟื้นฟูหลังน้ำท่วม

ปัจจุบันนี้กลุ่มได้สลายตัวไปแล้ว แต่สมาชิกของกลุ่มมีความตั้งใจที่จะฟื้นฟูกลุ่มขึ้นมาใหม่ เพื่อที่ในสถานการณ์น้ำท่วมครั้งต่อไป ผู้หญิงที่ว่างงานก็สามารถมารวมกลุ่มและช่วยเหลือกันและกันได้ พวกเขาตระหนักว่าการรวมกลุ่มเป็นผู้ประกอบการนี้มีประโยชน์มาก ช่วยให้พวกเขาผู้หญิงได้ระบายอารมณ์ความรู้สึกกันในกลุ่ม จึงช่วยลดความท้อแท้และความเครียดลงได้ ขณะเดียวกันก็ช่วยให้มีรายได้เสริมสำหรับใช้จ่ายในครัวเรือนจนกระทั่งกลับสู่ภาวะปกติอีกครั้ง

กลุ่มแม่บ้านบางหลวงโตดทำงานร่วมกันในกิจกรรมสร้างรายได้ โดยการถนอมกระยาสารท

คັນสนีย์ ควรประสบ: ชาวบ้านกลุ่มเปราะบาง ผู้ได้รับประโยชน์จากแผนการจัดการภัยพิบัติของชุมชน

คັນสนีย์ ควรประสบ อายุ 64 ปี เล่าว่า บ้านของเธออยู่หมู่ 3 ตำบลบางหลวงโตด อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เธออยู่กับน้องชายซึ่งเป็นผู้พิการทางสมองและหลานสาวเล็ก ๆ อีก 2 คน ในช่วงน้ำท่วมปี 2554 น้ำมากะทันหันจนเธอไม่สามารถย้ายข้าวของไปไว้ในที่ปลอดภัยได้ทัน ส่งผลให้เสียหายอย่างมาก ทรัพย์สินของเธอซึ่งรวมทั้งข้าวของที่ใช้ประกอบอาชีพถูกซัดหายไปกับกระแสน้ำ ภัยพิบัติเดียวกันนี้เกิดกับจิตติยา แสงสุริยชัย อายุ 58 ปีซึ่งเป็นผู้พิการทางหู เธออธิบายว่าเธออยู่กับน้องสาวพิการที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ในช่วงน้ำท่วมปี 2554 ทั้งคู่สูญเสียทรัพย์สินที่มีอยู่ไปกับน้ำทั้งหมด เป็นต้นว่า เตียง ตู้ ตู้เย็น ทั้งสองคนไม่ได้ยินคำเตือนที่ประกาศผ่านวิทยุชุมชน ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าจะไปหาที่ปลอดภัยอยู่ตรงไหนในระยะแรกที่น้ำท่วม

ในตำบลบางหลวงโตด การประชุมแผนการจัดการภัยพิบัติจัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2556 ที่ห้องประชุมตำบล มีผู้เข้าร่วมประชุม 42 คน ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแทนกลุ่มเปราะบางทั้งชายและ

คັນสนีย์และหลานสาวชี้จุดตั้งบ้านในแผนที่กลุ่มเปราะบางของชุมชน

หญิงรวมทั้งสมาชิกชุมชนคนอื่นๆ มีการจัดทำแผนที่กลุ่มเปราะบางใน 4 ชุมชน แสดงที่ตั้งบ้านของผู้ที่อยู่ในกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ ผู้พิการ หญิงมีครรภ์ หัวหน้าครอบครัวที่เป็นผู้หญิง ผู้สูงอายุ ทารกและเด็กๆ ในแผนที่ยังระบุแหล่งพักพิงที่ใกล้ที่สุดที่กลุ่มเปราะบางจะไปหาที่ปลอดภัยอยู่ในภาวะน้ำท่วมที่บ้านของพวกเขาจมน้ำ คันสนีย์และจิตติยาชี้จุดตั้งบ้านบนแผนที่กลุ่มเปราะบางเพื่อให้แน่ใจว่าในเหตุการณ์น้ำท่วมครั้งต่อไป ทั้งคู่รวมทั้งคนเปราะบางคนอื่นๆ จะได้รับการแจ้งเตือนโดยตรงและได้รับความช่วยเหลือจากผู้ที่ได้รับมอบหมายจากชุมชนให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือเคลื่อนย้ายพวกเขาไปอยู่ในที่ปลอดภัยและช่วยขนย้ายทรัพย์สินหนีน้ำ

Evidence of change: In gender equality and disaster management in Ayutthaya province

Background

“Disaster risk reduction and community adaptation in Thailand” is part of the documentation of good practices in community-based disaster risk reduction of the project “Facilitating Partnerships of National and ASEAN DRR Authorities and Civil Society to Support AADMER Implementation (AADMER Project)¹,” by the AADMER Partnership Group (APG)². In Thailand, HelpAge International acts as the Country Lead and works in partnership with the Department of Disaster Prevention and Mitigation (DDPM) and other civil society organisations engaging in disaster management including APG member organisations. The project is supported by the European Commission on Humanitarian Aid and Civil Protection (ECHO). The document highlights mobilising multi-stakeholders for DRR and contributions and needs of vulnerable groups including older people, children, people with disabilities and women. The case studies were drawn from the evaluation report “Evidence of Change in Gender Equality and Disaster Management in Ayutthaya, Thailand” of Raks Thai Foundation (RTF) and some additional information provided by Raks Thai. Raks Thai Foundation has been involved in the implementation of the AADMER Project to raise the public awareness about disaster management in Thailand.

1 AADMER – ASEAN Agreement for Disaster Management and Emergency Response was initiated in 2004 after the Indian Ocean Tsunami. The Agreement was signed by the ASEAN Foreign Ministries in 2005 and became legally binding as it entered into force on 24 December 2009 when ratified by all ten ASEAN Member States. This makes the AADMER the first legal-binding HFA-related instrument in the world. AADMER Project is implemented at both country and regional levels. Country-level implementation in Cambodia, Indonesia, Lao PDR, Myanmar, Philippines, Thailand and Viet Nam. AADMER stands for ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response

2 The APG is a consortium led by Oxfam, the member organisations are ChildFund International, HelpAge International, Mercy Malaysia, Plan International, Save the Children International and World Vision. It aims to promote partnership between civil organisations and ASEAN in development and disaster management.

Printed by: HelpAge International   **Year:** October 2013

Address: 6 Soi 17, Nimmanhaemin Road, Suthem, Muang, Chiang Mai 50200, Tel: 053 225-440 Fax: 053 225-441, hai@helpageasia.org, www.helpage.org

Evidence of change: In gender equality and disaster management in Ayutthaya

Introduction

Ayutthaya city and Ayutthaya province were heavily affected by the 2011 floods in Thailand; this was because the province is situated 80 kilometers from Bangkok in a valley area known for its quality rice production - a low-lying area situated right next to the Chao Phraya River. In Ayutthaya province, many districts, including Muang (city) district, were flooded for a period of 3-4 months by water that reached as high as 3 meters in many locations.

In response to this flooding disaster, Raks Thai set up a temporary field office in Ayutthaya that initially provided emergency aid packages, as well as food and nutritional support for displaced persons in the shelters. In the recovery phase, Raks Thai embarked on, among other activities, a revolving loan fund for those whose livelihoods were adversely impacted by the flooding; Lastly, in the post-recovery phase, Raks Thai initiated prevention and mitigation (also known as Disaster Risk Reduction- DRR) activities with the affected communities. In all of this programming, the emphasis was placed on the inclusion of vulnerable groups with specific needs that serve as valuable community resources, as well as on gender equity and the development of local women leaders. Raks Thai initiated this work in 3 districts in Ayutthaya province: Muang, Maharaj and Bang Ban

Vulnerable groups in disasters

Raks Thai work in Ayutthaya provided insight into the situation of vulnerable groups; there was a consensus among the communities that these groups had the most difficulty in recovering from the flooding, and these same groups were the most vulnerable during the disaster. The vulnerable groups include persons with disabilities (PWDs), older people, pregnant women, children, and a cross-section of these groups that are in poverty. For PWDs, their mobility presents difficulties in relocating to safe areas, and they are also limited in terms of participating in income-generating activities. For older people, they don't want to leave their homes, and many are often unable to work and reliant on other's care; this means they cannot always participate in recovery activities. Women bear considerable responsibilities (work, household, children, and elder care), which place time-constraints on participating in recovery activities. Children have the ability to support activities, but they are not at an age to engage in income-generation, especially given their need to be in school. A cross-section of these groups is also poor, which lends to additional difficulties in recovery efforts – mainly because they have limited financial assets to use and to invest in restarting their businesses, and in many cases because they have gone into debt

in order to purchase basic food and necessities during the flood.

Raks Thai undertook an initial survey of the sub-districts in Ayutthaya, which demonstrated some obvious inequalities between men and women, and lack of participation of vulnerable groups. The result showed that there is unbalanced weight of responsibility between husband and wives – men typically have a single responsibility of earning money; whereas, the women are expected to care for husband, children and elders, take care of the household, and earn some additional income as well. This survey was circulated widely as part of Raks Thai effort to influence existing community

leaders and government officials; thereafter, these leaders and officials recognised women and the other vulnerable groups as a valuable resource, and included them in their disaster planning and development of community mitigation activities. This aspect of participation by vulnerable groups is seen as a critical step in ensuring the voice and needs of these groups are addressed, building community awareness as well as building social inclusion that allows for effective planning and sufficient support as the community recovers.

Empowering women as part of the flood recovery programme

Responses from flood victims after many months of recovery indicated they felt they had reached 90% of return to normalcy. The most common reasons cited for incomplete recovery was:

- Factories laid off workers permanently and relocated to other provinces
- Financial problems unrelated to the flood kept families from recovery completely
- Psychologically many people feared another disaster might strike their community
- The poorest families were unable to pay back debts incurred during the flooding

In light of this situation, Raks Thai instituted the Revolving Loan Fund and Occupational Support Training. This programme started with training, where groups of women were targeted to receive training, and where many groups learned about the same occupation. Upon completion of the training, women were then allowed to take a loan and invest in an enterprise. The most successful ones were where the women pooled their loan money, and jointly embarked on an enterprise together. The success of the programme appeared to hinge on the choice of enterprise/occupation to pursue. Some had difficulty marketing their products, such as herbal massage balls; whereas, another group had great success in marketing cakes that they made together. Many of the women used their loan to restart the same enterprise they had before the flood, even though training in other occupations were provided. The programme proved successful, nevertheless, with nearly all women repaying their loans on time, and all the beneficiaries stated that without the OS training and RLF they would not have been able to start generating income after the flood.

Flooding disaster management

Part of Raks Thai plan in the post-recovery phase was to ensure these communities were better prepared for any future flood or disaster. Their approach was to engage all stakeholders in this process, which meant bringing together community, vulnerable groups, government officials, NGOs, academic and private sector. In addition, Raks Thai wanted to see greater involvement of women and therefore in the DM training activities, special emphasis was placed on building up confidence among women. Many women, following training, stepped forward to express their opinions and offered suggestions for community disaster plans. DM training allowed communities to devise a response plan, and equip people in the community with the role and tools to manage future flooding incidents on their own. The DM training provided knowledge of what to do to prepare for floods, such as creating a box of emergency materials, techniques to care for themselves and to care for others, and developing a community map with the locations of priority evacuees - the vulnerable persons.

Positive changes

Many villagers found out that there were flood plans in place in their village prior to the flooding, but didn't know what the plan contained and their expected role in protecting their household and in helping others. By revisiting these plans in Maharaj (Kathum sub district), Bang Ban (Bang Luang sub district), Muang (Lumplee sub district), and making sure to include vulnerable groups, the community members were now aware of the plans, and the plans provided more details: places for evacuation above high flood waters; instructions for family members to prepare an emergency package; and, a community map to highlight vulnerable community members that need to be evacuated first.

For Disaster Management training, Raks Thai emphasised the inclusion of vulnerable groups in the community plans, as well as in community mitigation activities. The most vulnerable groups had not previously participated in the planning. With their participation, there was not only greater awareness of how to protect themselves, but also how the community can

prioritise them for evacuation. In the community mitigation activities, vulnerable groups participating in the planning were able to express their needs for building accessible shelter locations, for purchasing appropriate food and nutritional relief packages, and to have life jackets in homes of the most vulnerable. This combined group of planners has the affect of building awareness among the entire community, and the community feels better prepared to manage a future flood or disaster situation with a spirit of cooperation and a great deal of confidence.

The post-activity opinions of the target community members were all very positive. Raks Thai was able to build a level of trust with community members, where many members expressed that Raks Thai was not seeking public relations but was there to really help the target communities. The member also applauded Raks Thai for remaining in the communities long after the flood waters dissipated in order to help in recovery and sustainable development. The Chalor village leader said, “Raks Thai doesn't seek fame; they seek out vulnerable people to help.”

Challenges and lessons learned

There are many challenges in working with communities, such as building trust, developing relationships with community leaders, demonstrating a principle of helping the most vulnerable while also demonstrating impartiality in working among the community members, and getting various stakeholders to work and join together in a community activities and events.

While Raks Thai was focused on multi-stakeholder participation for recovery and planning, they found that engaging women was the most

difficult because of the fact that few women had available time to attend the trainings and activities. The lesson learned for Raks Thai was to tailor its activities to be less time consuming in order to see as many women participate as possible.

Another challenge was the traditional nature of Islamic culture in many of the target communities, where women's roles are to stay at home with the children. There is a shift taking place, however, due to husbands leaving the community to work in factories; thus, women have been able to fill more and more committee and leadership positions in the community. Attitudes about women are also changing, as expressed by one male village leader, “Women are more detail-oriented leaders, and we should honour them for the importance they deserve.” Raks Thai promotion of women's confidence will continue to support women in the communities and build their skills in taking on leadership roles.

In the Revolving Loan Fund, the challenge was to train women in a variety of occupational activities. Even with this training, however, the women mostly embarked on the same enterprise that

they had undertaken before the flood. The lesson learned was that some effort is needed to understand the demand side for their products. Thus, if there is a service or product that is not currently being offered in the marketplace, then this presents a good opportunity for meeting an unmet demand. The other lesson learned was that women can leverage their loan (capital) when they embark on a joint enterprise. Thus, the banana cake making enterprise was very successful due to the scale of the enterprise and meeting an unmet demand in that particular community.

Human interest stories

Arunee Wonghan: A woman core leader for gender and DM

“I am a Village Head of Moo 3, Lumplee Sub-district,” said Arunee in a Sub-district level meeting where the DM plan was being developed. Arunee is in her 40s’, and is also one of Raks Thai’s women core leaders who has been trained in gender and disaster management.

Before the arrival of Raks Thai, Arunee had already been appointed the DM community volunteer leader by the Ayutthaya Office of Disaster Prevention and Mitigation, and she had attended various events organised by the Office. However, with the support of Raks Thai, she gained better insights into the community-based principles of disaster management.

In 2012, Arunee was among 32 women core leaders being trained in a series of workshops and capacity building activities where she was introduced to Community-Based Disaster Risk Management (CBDRM). Equally important, she was taught to apply her “gender-lens” in undertaking CBDRM with the community.

She commented, “During Raks Thai trainings, I learned about DM planning, which included risk and problem analysis and design of standard operating procedures. What I gained from joining the Raks Thai activities was an improvement in my capacity concerning systematic disaster planning and management. Now, I can set up priorities and work accordingly. These will help me work better. In the plan, priorities are set and responsible people defined. These will ensure there is a minimal degree of panic and exhaustion, and more effectiveness will be experienced in any future response to a large scale disaster.”

On gender issues, she explained, “Being oriented to gender issues is also of tremendous help, as it allows me to understand more about the problems women and girls face. After training, I looked back and contemplated my 2011 flood experience and realised many gender-related problems. I once confronted and was taken aback by a man taking video of a naked woman using the shelter’s outdoor bathroom. It was a shame

that we could not think ways to prevent this. My ‘gender lens’ training confirms that in next flooding situation, I am going to apply the knowledge I learned from this training in managing the shelter: I will organise sex-segregated bathrooms, install separate dressing quarters for female youth, and offer breastfeeding areas for mother.”

After the workshops, Arunee went back to Lumpsee where she played a leading role in organising a sub-district level DM discussion that led to recommendations. Her efforts have already paid off as the Lumplee Sub district Administrative Organization (SAO) adopted and integrated parts of the community’s recommendations into the SAO’s DM plan. While this is important, she said that holding regular community DM preparedness exercises and supporting DM awareness in the community is equally important. “This is what we are going to advocate for in our community,” she noted.

At the end of the interviews, she provided her thoughts about the benefits of the programme: “I am deeply honoured to be part of this important movement to help women, children and other vulnerable groups in flood-prone areas to be safer and more resilient in future disasters. I personally have learned a lot from these workshops, and my capacity has been gradually strengthened. This increased capacity and the opportunity to be active in the political sphere of the Sub-district, has contributed to my having a stronger role in the community. I thank Raks Thai for this!”

The members of Bang Luang Doad Women's Entrepreneur Group work together in their income generating activity-- Krayasat production. As the Sub-district has been designated as a flood retention area for future flooding, it is likely that the communities will again be affected by flooding between August and September each year. During such flood events, normal livelihoods and income generation practices are impossible. As the majority of these women are the main supporters of their own households (including single mothers and heads of households), supporting women to have adequate income will greatly help reduce the impact of the disaster on women, children and the family as a whole.

Bang Luang Doad women entrepreneur group

Bang Luang Doad is the name of a Sub-District in Bang Ban District of Ayutthaya province. Here, a Women's Entrepreneur Group was formed as a result of Raks Thai's occupational support programme, which included both a women's support group activity and an occupational training for flood-affected, unemployed women. The formation of this entrepreneurial group was initiated by the flood-affected women following the 2012 flood event. Raks Thai came to the sub-district and organised programme meetings at the Sub-district evacuation center where flood-affected women raised their issue of idleness and frustration from lack of income to support their families.

The Bang Luang Doad Women Entrepreneur Group was then formed with the help of Raks Thai. Through group discussion, the Women's Entrepreneur Group decided on producing "Krayasat," a Thai-style crispy crunch cereal, and marketing it to the community.

During the production phase, each of the participating members received 150 THB a day. This enabled the women to support their children and other family members in the recovery phase.

The group has currently been dissolved; however, its members are determined to re-activate the group in the event of another flood, so that all unemployed women can join together in group and

support each other. The women indicated that the Women's Entrepreneur Group was very beneficial to them as it allowed them to share their feelings and emotions, thereby reducing their frustration and stress, while also generating supplementary income to support their households until they could get their households functioning normally again.

Sansanee Kuanprasop: vulnerable villagers benefiting from community disaster management plan

Sansanee Kuanprasop, 64, stated that her house was located in Moo 3 village of Bang Luang Doad Sub-district, Bang Ban District, Ayutthaya Province. She lives with a developmentally disabled brother and two small granddaughters. During the 2011 flooding, there was short notice about the impending flood, and she was unable to move her assets to safety in time. The resulting damage was great. Her assets, including livelihoods assets, were destroyed or swept away by the currents. The same catastrophe occurred for Thitiya Saengsuriyachai, 58, who is deaf. She explained that she lived with a physically disabled sister. During the 2011 flooding, they lost all their belongings, such as beds, cupboards, and refrigerator. They did not hear the warning messages announced on the community radio. They did not even know where to seek safe shelter at the initial stage of the flood.

In the Bang Luang Doad Sub-district, a disaster management plan meeting was organised on April 8, 2013, at Sub-district Community Meeting Hall. Forty-two representatives convened, and were comprised of members of vulnerable groups, both females and males, as well as other community members. Vulnerability maps of the four communities were developed that highlighted the houses of vulnerable groups: the disabled persons, pregnant women, women heads of households, older people and infants and children. The map also made clear the closest shelters where vulnerable groups could seek

safe accommodations during the period when they houses were submerged in water.

Sansanee and Thitiya pointed out their house on the vulnerability map. This was to ensure that in the event of another flood, they and every other vulnerable group member understood that they would be directly notified and assisted by responsible community aides to move them to safe shelter, and move their assets out of the flood waters.

(Right) Sansanee, 64, and her granddaughter, point out where their house is located in the community vulnerability map.
(Below) Thitiya, 58, points out her house on the map, too.

